

GÖRSEL PEDAGOJİ

Yazar:

Prof. Dr. PAUL ANGUS DUNCUM

Editör/Çeviri Editörü:

Prof. Dr. SUZAN DUYGU BEDİR ERİŞTİ

Yazar: Prof. Dr. PAUL ANGUS DUNCUM

Editör/Çeviri Editörü: Prof. Dr. SUZAN DUYGU BEDİR ERİŞTİ

GÖRSEL PEDAGOJİ

ISBN 978-625-6357-30-3

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğ u yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satıő hakları Pegem Akademi Yay. Eđt. Dan. Hizm. Tic. AŐ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaőılabilmektedir.

I. Baskı: Aralık 2022, Ankara

Yayın-Proje: Őehriban Türüdüdür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnőaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Őti.
Őetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Prof. Dr. Paul Duncum ile Görsel Pedagoji kitabı öykümüzün başlangıcı 2018 yılına uzanmaktadır. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Programı kapsamında kendisini ikinci kez Türkiye'ye davet ettiğimde uzun soluklu bir çalıştaylar serisini de birlikte yürütme olanağı bulduk. Bu kapsamda Görsel Pedagoji ana teması altında toplam 9 çalıştay gerçekleştirdik. Çalıştaylara Türkiye'nin dört bir yanından farklı üniversitelerden akademisyen ve lisansüstü öğrencilerin oluşturduğu 140 katılımcı iştirak etti. Çalıştay kapsamında 2018 yılında Görsel Pedagoji bağlamında Türkçe bir kaynak kitap çevirisi yapmaya Prof. Dr. Paul Duncum ile karar verdik. 2018 ve 2019 yılları Prof. Dr. Paul Duncum tarafından hazırlanan bölümlerin çalıştay katılımcıları arasında da yer alan akademisyenler tarafından çevrilmesine karar verildi. Çünkü çalıştaylar kitap bölümleri üzerine kurgulanmıştı. Bu bağlamda hem çalıştay katılımcıları olan hem de süreçte aktif rol alan Prof. Necla Coşkun, Prof. A. Dilek Kıratlı, Prof. Metin İnce, Doç. Dr. Elif Avcı Koşu, Doç. Dr. Kübra Özalp, Doç. Dr. Ebru Güler, Doç. Dr. Berna Coşkun Onan, Dr. Öğr. Üyesi Deniz Özskici, Dr. Tuğba Gürkan Şenyavaş, Öğr. Gör. Müge Connington bölüm çevirilerini gerçekleştirdiler. Kitapta giriş ünitesinin "Görsel Pedagoji ile Tanışma kısmı Prof. Dr. Paul Duncum ile birlikte yazdığımız bir kısımdır. Aynı ünite "Görsel Pedagojiye Neden İhtiyaç Duyarız" kısmı ise benim tarafımdan kitap için dijital dünyadaki görsel pedagojik bağlamları sorgulamak üzere yazıldı ve kitaba eklendi. Kitap 10 çeviri bölüm ile birlikte 1 yeni bölüm içermektedir. Yaklaşık 3 yıllık yoğun bir çabanın eseri olan Görsel Pedagoji kitabının her bir bölümü ve bölümler arası bütünlük titizlikle yapılandırılmıştır. Alanyazında önemli bir boşluğa yanıt vermesi hedefine sahip olan eserin oluşturulmasında öncelikle editörlüğünü birlikte yürüttüğümüz ve 10 bölümün yazarı olan Prof. Dr. Paul Duncum başta olmak üzere çevirileri gerçekleştiren meslektaşlarıma teşekkür ediyorum. Ayrıca süreçte manevi desteklerini hissettiğim aile bireylerime; özellikle üretkenlik gücünü kendilerinden aldığım sevgili kızım Yağmur'a ve sevgili oğlum Alp'e teşekkür ediyorum. Keyifli okumalar diliyorum...

Not: Kitapta Görsel Pedagoji'ye dayalı olarak içinde bulunduğumuz kültüre ilişkin örnekler tarafımdan özgün metinden bağımsız olarak kitapta ilgili yerlere ilave edilmiştir. İlave metinlerle ilişkili açıklamalar dipnotlarda mevcuttur.

Prof. Dr. Suzan Duygu BEDİR ERİŞTİ

ORCID No: 0000-0002-2511-6830

18.02.2021

Anadolu Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Yazar: Prof. Dr. PAUL ANGUS DUNCUM

Editör/Çeviri Editörü: Prof. Dr. SUZAN DUYGU BEDİR ERİŞTİ

1. Bölüm: Görsel Pedagoji ile Tanışma

Prof. Dr. Suzan Duygu BEDİR ERİŞTİ, Anadolu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2511-6830

Prof. Dr. Paul DUNCUM, Illinois Üniversitesi

2. Bölüm: Görsel Kültür

Prof. Necla COŞKUN, Anadolu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7687-0630

3. Bölüm: Görsellerin Temsil Gücü

Doç. Dr. Kübra ÖZALP HAMARTA, Necmettin Erbakan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6710-3117

4. Bölüm: Görsel Retorik

Dr. Tuğba GÜRKAN ŞENYAVAŞ, Uludağ Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8987-9215

5. Bölüm: Estetik Çekiciliğin Hazları

Öğr. Gör. Müge CONNINGTON, Uludağ Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6357-0391

6. Bölüm: Hazzın Sorunları

Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN, Uludağ Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5218-5452

7. Bölüm: Gaze/Bakma/Nazar ve Göz Atma

Prof. Dr. Metin İNCE, Anadolu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Deniz ÖZESKİCİ, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8471-5227

8. Bölüm: Metinlerarasılık

Doç. Dr. Ebru GÜLER, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-1149-6489

9. Bölüm: Değerlendirme

Prof. Ayşe Dilek KIRATLI, Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-5723-5124

10. Bölüm: Postmodern Eğitim Programı 1: Metinlerarası Bağlantılar

Prof. Dr. Suzan Duygu BEDİR ERİŞTİ, Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2511-6830

11. Bölüm: Postmodern Öğretim Programı 2: Film Yapımı

Doç. Dr. Elif AVCI KOŞU, Osmangazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4909-1495

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

GÖRSEL PEDAGOJİ İLE TANIŞMA

Görsel Pedagojiye Neden İhtiyaç Duyarız?.....	5
Görsel Retorik.....	8
Görsel Pedagojide Analizin Etkileşimli Yapısı.....	10
Dijital Gaze.....	13
Yeni Estetik.....	13
Dijital Görsel Kültür ve Görsel Pedagoji	14
Kaynakça.....	21

2. BÖLÜM

GÖRSEL KÜLTÜR

Görsel Kültür Nedir?.....	24
Görsel Kültürdeki Görsel Nedir?.....	24
Dikkate Alınan Birçok Görüntüyü Hariç Tutmak	27
Görsel Kültürde Kültür Nedir?	28
Günümüzde Görsel Kültür.....	31
Veri, İnançlar ve Değerler Arasındaki Çizgilerin Bulanıklığı.....	31
Popüler Görseller ve Güzel Sanatlar Arasındaki Çizgilerin Bulanıklığı	33
Farklı Kategoriler Farklı Sosyal Rollere Sahiptir	34
Toplumdaki Görseller	38
Görsel Kültür Niçin Önemli?.....	39
Okuryazarlık Dönüşümü	39
Görsel Dönüşüm	39
Ekonominin Kültürel Dönüşümü	42
Estetik Dönüşüm	43
Görseller ve Gerçeklik.....	44
Sorular.....	44
Etkinlikler	44
Kaynakça.....	45

3. BÖLÜM

GÖRSELLERİN TEMSİL GÜCÜ

Resimler Nasıl Temsil Edilir?.....	47
Realist Eserlerin Elemanları.....	47
Hareketli Görsel Öğelerinin Eklenmesi.....	55
Temsil Nedir?	57
Steryotipler/Basmakalıplar	59
Temsil Edilmeyen Nedir?	62
İdealleştirilmiş Temsil.....	66
Yanlış Temsil	67
Son Not	69
Sorular.....	70
Etkinlikler	70

4. BÖLÜM

GÖRSEL RETORİK

Görseller Tartışıyor	71
Retorik Tanımı.....	72
Retorik Nasıl İşe Yarar?.....	73
Retorik ve Hıristiyan Kilisesi	75
Retorik ve Ortalama İnsanların İç Yaşamları	79
Retorik ve Toplumun Zevki	80
Duyguların Estetiğine Karşı Duyguların Retoriği.....	82
Kant ve Modernist Estetik	82
Sanatçının Kendi Duyguları	83
Duyguların Estetiği Olarak Sanat Tarihini Yeniden Düşünmek	84
Retoriğin Öğeleri	86
Duygu.....	99
Duygularımız Neden Bizi Etkiler?	102
Paramparça Etmek, Alaşağı Etmek, Yıkmak.....	106
Özet	108
Sorular.....	108
Etkinlikler	108
Kaynakça.....	109

5. BÖLÜM ESTETİK ÇEKİCİLİĞİN HAZLARI

Tanımlanmış Estetik	111
Çoğulcu Estetik Görüş.....	112
Çekici Hazlar.....	113
Parlak ve Yoğun	113
İhtişam	116
Duygusallık	118
Egzotik	121
Şiddet	123
Yıkım	128
Korku	130
Mizah	134
İllüzyon (Yanılsama-Göz Aldatması/Göz Yanılgısı)	137
Gerçekçi Stil	140
Anlatı	142
Akış.....	143
Formül.....	144
Görüntünün Hazları	147
Sorular.....	148
Etkinlikler	148

6. BÖLÜM HAZZIN SORUNLARI

Parlak ve Yoğun	149
İhtişam	151
Duygusallık	153
Egzotik	155
Şiddet	158
Yıkım ve Korku	160
Mizah	161
Gerçekçi Tarz	165
Formül	166
Günlük Hazlar	167
Sorular.....	168
Etkinlikler	169

7. BÖLÜM

GAZE/BAKMA/NAZAR VE GÖZ ATMA

Gaze Kavramına Dayalı Bakmanın Çoklu Yolları.....	173
Görsel, İnsan ve Mekan Dinamikleri.....	174
Görsellerin Payı	174
İnsanların Payı	175
Mekanın Payı	178
Bakmanın Hazzı	180
Skopofili.....	181
Röntgencilik	181
Sadizm.....	183
Kimliklendirme	184
Teşhircilik	186
İhlal Etme	187
Bakışın Gücü.....	188
Etik Gündem.....	190
Yansiyabilirlik ve Sorumluluk.....	192
Sorular.....	193
Etkinlikler	194

8. BÖLÜM

METİNLERARASILIK

Metin Nedir?	197
Metinlerarasılık Nedir?.....	198
Toplumsal Göstergebilim	199
Metinlerarasılık ve Rizomatik Yapılar	200
Ağaçlar, Çimenler ve İnternet.....	201
Rizom Olarak İnsan Bilişi.....	204
Rizom Olarak Görsel Kültür.....	204
Kolektif Biliş ve Dağıtılmış Yaratıcılık.....	205
Akıllı Sürü Olarak Çevrimiçi Gençlik Kültürü	207
Ademi Merkezietçi Kontrol.....	208
Bilgi Çeşitliliği.....	209
Dolaylı İş Birliği.....	210
Uyarlanabilir Taklit	211
Özet ve Sonuçlar	212
Sorular.....	213
Etkinlikler	213

9. BÖLÜM DEĞERLENDİRME

Değerlendirme nedir?	215
Doğrusal Dizi	216
Olanaklılık	218
Sınırlılıklar	218
Görsel Kültür Değerlendirme Pusulası	219
Ne?	220
Kim?	221
Nerede?	223
Ne zaman?	224
Neden?	225
Nasıl?	226
Duygular	228
Duyusal Nitelikler	228
Bağlantılar?	229
Değerlendirme	230
Güzel Sanat Kuramları	230
Son Söz	234
Etkinlikler	234

10. BÖLÜM POSTMODERN EĞİTİM PROGRAMI 1: METİNLERARASI BAĞLANTILAR

Metinlerarasılığı Tekrarlamak	239
Kavramsallaştırılmış Metinlerarası, Rizomatik Bir Eğitim Programı	240
Modernist Sanat Eğitimi Programı	240
Öğretmen Kaygısını Ele Alma	243
Temel Noktalar	244
Bir Öğretim Programı Yolculuğu	245
Metinler Arası Öğretim Programı ve Hikaye Alanı Yapılandırma	245
Hipermetine Dayalı Öğretim Programı: Bireysel Sunular	247
Metinlerarası Öğretim Programı: Küçük Grup Sunumları	252
Tüm Sınıf Katılımlı Düşük Teknolojili Metinlerarası İlişki Kurma Uygulaması	252
Prezi'yi Tüm Sınıf ile Kullanma	255
1915 Gelibolu Savaşı Üzerine Metinlerarası İlişkisellik	256
Sorular	259
Etkinlik	260

11. BÖLÜM

POSTMODERN ÖĞRETİM PROGRAMI 2: FİLM YAPIMI

Görsel Anlatıların Hâkimiyeti	261
Kolektif Yaratıcılık.....	262
Aptal Sürüleri.....	263
Eğitsel Müdahale	263
Sınıfta Film Yapımı.....	264
Durağan Görüntülerle Hazırlık.....	265
Hareketli Görüntülerle Hazırlık.....	266
Kısa Senaryolardan Film Yapımı	267
4 Dakikada 1 Film (Movie-in-Minutes).....	270
Farklı Çalışma Yöntemleri.....	273
Takdir Etmeyi ve Değer Belirlemeyi Öğrenmek	278
Çevrimiçi Çalışma	278
Büyük Veri	279
Büyük Veri İnternet Sitelerinin Sorumlu Kullanımı	280
Son Olarak.....	281
Sorular.....	281
Etkinlikler.....	281
EK	283
Yazar Hakkında	289
Editör/Çeviri Editörü/Yazar Hakkında	290
Çeviri Ekibi Hakkında	291

1. BÖLÜM

GÖRSEL PEDAGOJİ İLE TANIŞMA¹

Prof. Dr. Suzan Duygu BEDİR ERİŞTİ, Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2511-6830

Prof. Dr. Paul DUNCUM, Illinois Üniversitesi

Görsel iletilerin pedagojik bakış açısına dayalı gücü günlük yaşamımızın önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Görsellik algısal süreçleri yapılandırmakla birlikte algısal bağlamda ikna etme gücü yüksek bir etki de yaratmaktadır. Günümüz koşullarında medya ve yeni medya yansımaları çerçevesindeki görselliğe dayalı sosyo-kültürel uzantıların eleştirel bir bakış açısı ile sorgulanması, değerlendirilmesi ve yorumlanması bu sürece ilişkin görsel pedagojik farkındalık ile olası hale gelmektedir. Bu nedenle görselliğe dayalı içeriksel, kavramsal, bağlamsal anlamları sorgulamak kaçınılmaz hale gelmektedir. Bu yönüyle görsel ileti türlerini anlama sürecinde görsel pedagojik bakış açısı ile izleyici olarak görselleri yorumlama gücümüzü yönlendirip görsel yoğun dünyanın nasıl üstesinden gelebileceğimizi göstermek önemlidir. Post modern bakış açısına dayalı olarak öğretim sistemi içerisinde görsel pedagojik bağlamı tanımlamak söz konusu olduğunda öncelikle görsel kültürü tanımlamak, görsel kültürün toplumsal, tarihsel ve güncel bağlamlarını sorgulamak gerekmektedir. Bu sorgulamaya dayalı olarak görsel iletilerin inançlar ve değerler sistemi çerçevesinde odak noktası oluşturmada ve algılama süreçlerindeki etkisi öne çıkmaktadır. Bu etki çerçevesinde popüler kitlenin ve çağdaş toplumsal dinamizmin görsel kültür bağlamları da göz ardı edilmemelidir. Görseller temelde bireysel inanış ve değerlere atıfta bulunan veri, ham bilgi ve iletilerle ilgilidir. Bu durumda, görüntüler postmodern öğretim programına dayalı birçok farklı bağlantı içerir. Bir yapıdan temellenen ve gelişen modernist öğretim programından farklı olarak, postmodern bir görsel pedagojik öğretim programı,

1 Bu bölümün küçük bir kısmı 2018 yılında II. Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmaları Sempozyumu kapsamında Postmodern Öğretim Programına Dayalı Görsel Pedagojik Bakış Açısı başlığı ile sunulmuş ve söz konusu bildiriden genişletilerek diğer çeviri bölümlerden bağımsız yeni bir bölüm olarak yazılmıştır.

her türlü imgenin, yazılı metinlerin ilgili fikirlerle birbirine bağlandığı rizomatik bir yapıya sahiptir. Bu yapıya dahil edilebilecek bir çok farklı etkileşim de görsel pedagojinin bağlamlarını oluşturur. Görseller ve izleyiciler arasındaki ilişki, izleyicilerin yorumlayabilecekleri anlamların aralığı, izleyicilerin sunulan iletileri kabul ve reddetme durumları, iletileri sorgulama eğilimleri, bazı anlamları kabul etme ve bazı anlamları ise reddetme yaklaşımları gibi birçok nokta görsel pedagojinin bağlamını oluşturur. Günümüzde görsel iletişim biçimleri öğretim süreçlerinde büyük ölçüde ihmal edilmektedir. Ancak izleyiciler olarak, kendi gücümüzü görsel pedagojiye dayalı yorumlayıcı kavramlar yardımıyla geliştirebiliriz. Bu nedenle görsel iletiler hakkında eleştirel bir bilinç geliştirmek önem taşır. Bu noktada görsel pedagojik bakış açısını öğretim sistemi içerisinde ele almak, görsel iletilere ilişkin farkındalık geliştirmeye önemli katkı sağlayacaktır. Bu bölüm günümüzde postmodern bakış açısına dayalı sorgulayıcı ve yaşayan öğretim sistemi içerisinde görsel pedagojinin yerini, bağlamlarını ve görsel pedagojik değerlendirme süreçlerini açıklamayı amaçlayan görsel pedagoji ile tanışma ekseninde hazırlanmıştır.

Günümüz iletişim teknolojilerinin etkisi ile görsel yoğunluğu giderek artan bir ortam içerisinde görsel pedagoji, duyuşsal ve bilişsel bağlamda bireylerde yoğun bir etki oluşturan görsel içeriğin bireysel yaşam deneyimleri, duygular ve düşüncelere dayalı olarak yorumlanması süreçlerini içerir. Görseller bir takım süreçleri anlama, saklama ve aktarma ile üst düzey düşünme eğilimleri göstermeyi olanaklı hale getirir. Bu bağlamda görsel dili dönüştürme, değiştirme ve güncelleme süreçleri önem kazanır. Görsel iletileri hatırlama ve bağlamları ile işe koşmaya yönelik insanların yeterliklerinin daha yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Bireysel beklenti ve ilgiler ile ilintili görsel iletiler daha derinlemesine anlamlar oluşturma potansiyeline sahiptir.

Günümüzde bilgiye erişim, paylaşım, üretim, dönüştürme ya da geliştirme süreçlerinin tamamen değişmesi ile görsel odaklı tanımlamaların ne şekilde gerçekleştirildiği, günlük yaşamımızın önemli bir parçası haline geldi. Dijital dünyanın da etkisi ile görsel pedagojik bir paradigma önem kazandı. Bu paradigma çerçevesinde görsel pedagoji, görsel odaklı bir tanımlama sürecini öne çıkardı. Öğretim süreçlerinde çoğu zaman kimi bilgi içeriklerinin tanımlanması ve algılanmasında yardımcı unsurlar olarak işe koşulan görsellerin aslında güçlü birer dönüştürme aracı olduğu göz ardı edildi. Görsel pedagojinin kavramsal olarak pedagojik süreçlere yansımaları görsel odaklı dünya içerisinde görsel temelli bilgiyi yapılandırma, yönlendirme ve kalıcılığını oluşturmada öne çıkar. Ayrıca görsel pedagoji görselliğe dayalı pedagojik bir süreç yapılandırmayı da olanaklı hale getirir.

Görsel pedagojide bireysel bağlamdaki öznellik açığa çıkar, eleştirel sorgulama içerir, bu çerçevede yaratıcı çözümler ile pedagojik sürece aktif katılım söz ko-

nusudur. Görsel pedagojik bağlam bireylerin kimi yeterlikler arasındaki ilişki-liği kurmalarına zemin hazırlarken olası boşlukları da etkin bir şekilde doldurma niteliğine sahiptir. Çünkü süreçte eleştirel bakış açısı ile beraber yaratıcı düşünme, bağlantılar kurma, analiz ve sentez, tanımlama, tanımlanan bağlamları genişletme ve yeniden oluşturma, dönüştürme olarak sıralanabilecek ve genişletilebilecek yeterlik alanları görsel pedagojiyi öne çıkarmaktadır.

Görsel pedagojinin bireyler için gerçek yaşam deneyimlerini sorgulayıcı bağlamlar içermesi, bağlantılara olanak tanınması, keşfedilmeye açık olması, geliştirilmeye uygun zemin hazırlaması gibi avantajlarından bahsedilebilir. Görsel pedagoji; hatırlama ve anlamada yardımcı olur, içeriğin analizi, değerlendirilmesi ve yeni bilgi oluşumunu olumlu yönde etkileri, görseli anlamlandırmaya yönelik ilgi ve motivasyonu canlı tutar, görsel içeriğin pedagojik tarafları arası (öğrenen-öğreten, anlatan-anlayan, bilen-bilmeyen) ilişkiyi olumlu yönde etkiler.

Ayrıca görsel pedagojik sürecin kimi yeterlikler kazandırması beklenir. Kavramsal tanımlamadan, metaforik bağlam ile sorgulamaya kadar geniş çerçevede bir süreci ve yeterlik edinimini içerebilmektedir. Bu çerçevede bu yeterlikler şu şekilde sıralanabilir:

1. Görsel Okuryazarlık
2. Görsel Düşünme
3. Görsel Düşünme ve Biliş etkileşimi
4. Bilişsel süreç olarak görselliği yorumlama
5. Görseller, sezgi ve duygular arası etkileşim kurma
6. Görsel metaforlar ve üst düzey görsel düşünme becerileri geliştirme
7. Görsel dilin bileşenlerini etkili bir biçimde işe koşabilme
8. Öğrenme sürecinde görsel pedagojik bağlam ile farkındalık yaratma

Görsel pedagojik bakış açısı, postmodern öğretim yapıları içerisinde öğrencilerin eleştirel bakış açısı geliştirmelerini sağlama, görsel iletileri sorgulamada farklı yeterlikleri işe koşabilmeye dayalı olarak ayırıcı farkındalık geliştirmelerine zemin hazırlama, iletiler arası ilişkiler kurarak öğrenme süreçlerini yapılandırmada görselleri merkeze alabilme ve öğrenme süreçlerine yaratıcı bakış açısı getirebilmeye sağlama şeklinde sıralanabilecek birçok kazanımdan söz etmek olanaklıdır. Bu kazanımlara sahip olmak, bir öğrencinin çok yoğun görsel ileti dünyası içerisinde kalıplaşmış ve önceden belirlenmiş roller yapılandıran görsel algı yükünü sorgulamasına zemin hazırlayacaktır. Bu bağlamda görsel pedagojinin postmodern öğretim yapısını içerisinde gittikçe artan bir role sahiptir.